

Akik mindenbe beletörődnek

KÖNYVKRITIKA - KETTEN EGY ÚJ KÖNYVRŐL - LXII. évfolyam, 24. szám, 2018. június 15.

Ketten egy új könyvről – Markó Béla: *Bocsáss meg, Ginsberg*. Kalligram Kiadó, Budapest, 2018, 168 oldal, 2990 Ft

A *Bocsáss meg, Ginsberg* nyíltan vállalja az időskori líra sajátosságait: a számvetést, a csalódások és megrázkódtatások leltárját, a nosztalgiát és a halál értelmezésének kísérletét. Rendkívül sok hangon, témában és formában megszólaló dühös kötet, amely nem akarja elfogadni, hogy hiábavaló volt a hit egy jobb, szabadabb jövőben. Kontextusa az erdélyi magyarok kisebbségi helyzetéből, az 1968-as, majd az 1989 utáni csalódásokból, brutális gyerekkori emlékekből, és a mai gyűlöletkampány régi korokat idéző motívumaiból rakódik össze: „nem fér versbe vagy regénybe, / a gyűlöletet nem lehet megírni / nem zene a szögesdrót-országhatáron / átdobott kisgyerekek puffanása sem.” (157.)

A legerősebb ciklus a kötetben az első, *Cukorspárga* című szabadvers-folyam, amely a gyerekkorról mesél szókimondó, őszinte stílusban. Markó Béla a szagok, a hangok, a benyomások felől, mozaikszerűen tálalja az azóta élettörténetté és történelemmé szilárduló tapasztalatokat. Megjelenik például egy apa, aki esténként „lehalkította a forradalmat”, egy anya, amelyik rakott krumplit főzött a nehezen megszerzett húsvéti tojásokból, egy motoros szomszéd, aki felakasztotta magát, miután feljelentették, és a karácsonyfa, amely csontvázként ragyogta be a Szentestéket. A különös leltárban kiemelt helyet kaptak az elvesztett vagy elvesztegetett tárgyak és emberek, például a sosem elnyert futball-labda, az úrbeli kalandban odaveszett Lajka-kutya, vagy a szomszéd J. néni, aki a folyóba vetette magát.